

Ruiming / schudden van graven; hoe omgaan met resten?

---

1 november 2002

Vraag nummer: 1410 (oude nummer: 1762)

Wed Mar 7 14:31:27 2001

Wij zijn van plan op ons oude kerkhof in de graven waarvan de zerken reeds geruimd zijn, wederom te begraven.

Hoe moeten wij omgaan met de restanten van de overledenen??

Deze graven zijn reeds meerdere malen geschud !!

Beheerder P.Verhappen Kerkstraat 2 5421 KX Gemert
Pastorie.gemert@hetnet.nl

Antwoord:

Wed Mar 7 22:20:01 2001

Geachte heer Verhappen,

Het lijkt mij een goede zaak om in oude graven wederom te gaan begraven. Zo blijft het kerkhof zijn functie behouden en dat is de beste waarborg voor instandhouding op lange termijn.

U vraagt hoe u om moet gaan met de stoffelijke resten die in die oude graven liggen.
U kunt 4 dingen doen. Er zijn 2 x 2 keuzes.

1.

U kunt de graven reeds nu ruimen, of u kunt wachten bij elk graf tot het weer opnieuw uitgegeven worden en pas op dat moment de inhoud ruimen. Het nu ruimen heeft in mijn optiek weinig zin, want dan moet het graf nu open en later weer op het moment van de uitgifte en de eerste begraafing. Dat is dubbel werk. Alleen als het grootschalig gebeurt dat hele vakken tegelijk worden aangepakt en dat van de gelegenheid gebruik wordt gemaakt om bijvoorbeeld nieuw beter zand in te brengen of om drainage aan te brengen, dan kan het zinvol zijn om vooraf te ruimen. Anders niet.

2.

U kunt er voor kiezen om de stoffelijke resten te schudden, dat wil zeggen dieper in hetzelfde graf her te begraven. Onder de bodem van het graf, om het zo maar te zeggen. Dat is de oudste en vaak eenvoudigste vorm van ruimen. U kunt er ook voor kiezen om de stoffelijke resten over te brengen naar een verzamelgraf of een knekelput. Een verzamelgraf heeft eigenlijk alleen zin bij een grootschalige ruiming, omdat je - om het simpel te zeggen - er een extra en groot gat voor moet graven. Een knekelput kan technisch zo worden gemaakt dat een klein deksel van een keldergraf of een andere berging afneemt, om er de resten in te bergen. Dat is handig bij incidentele ruiming.

Persoonlijk zou ik kiezen voor het dieper in hetzelfde graf herbegraven. Je hoeft dan pas te ruimen als in het graf opnieuw wordt begraven. U zegt dat deze graven al meerdere malen geschud zijn. Prima zo, denk ik dan. Alleen als het onder in het graf veel te vol zou worden omdat zou blijken dat resten daar toch niet goed verder verteren, zou ik een knekelput aanleggen. Persoonlijk zou ik ook eerst kiezen voor schudden, omdat de vroeger overledenen dan toch zo veel mogelijk op de zelfde plek blijven. Maar dat

is een stukje persoonlijk gevoel.

Tot slot merk ik op dat de Landelijke Organisatie van Begraafplaatsen op dit moment aan een handleiding voor (opgravingen en) ruiming van graven werkt, die waarschijnlijk in het najaar klaar is. Informatie: LOB@begraafplaats.nl of bedrijfsbureau@begraafplaats.nl.

mr W.G.H.M. van der Putten

7 maart 2001

Stel een vraag: